

PM Rotel I (Dnr KS 2021/613)

Promemorian Skattelättnad för cykelförmån

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 28 juni 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Finansdepartementet har remitterat promemorian Skattelättnad för cykelförmån (Fi2020/01840) till Stockholms stad för yttrande.

I promemorian föreslås att förmån av att använda cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk till viss del undantas från beskattning. Syftet med förslaget är att underlätta för cykelpendling. Skattelättnaden föreslås gälla vanliga trampcyklar och elcyklar som arbetsgivare tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmånserbjudandet väsentligen riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Det lämnas två alternativa förslag på hur nivån på skattelättnaden ska bestämmas. Det ena alternativet innebär att förmån av cykel inte ska tas upp till beskattning till den del värdet av förmånen uppgår till högst 1 200 kronor per beskattningsår. Det andra alternativet innebär att till den del värdet av en cykelförmån som tillhandahålls av arbetsgivaren ska tas upp med 40 procent av den del av förmånens värde som uppgår till högst 5 000 kronor per beskattningsår och med 100 procent däröver.

Den offentligfinansiella effekten av att begränsa beskattningen av cykelförmån beror i hög grad på de villkor som arbetsgivare kommer att erbjuda förmånen till sina anställda. Storleken på de skatteintäkter som uteblir till följd av skattelättnaden beror också på hur många som kommer att skaffa sig förmånscykel. Baserat på andelen arbetsresor som idag sker med cykel, antas i promemorian att 500 000 personer, d.v.s. ungefär 10 procent av de sysselsatta, på sikt kommer att inneha cykelförmån om förslaget utformas enligt alternativ 1. Motsvarande siffra beräknas bli 250 000 personer om skattelättnaden utformas enligt alternativ 2. På sikt bedöms förslaget minska skatteintäkterna med omkring 300 miljoner kronor per år, både med alternativ 1 och 2. En stor del av minskningen av skatten på förvärvsinkomster utgörs av minskade kommunala skatteintäkter. Den varaktiga minskningen av de kommunala skatteintäkterna beräknas uppgå till 147 miljoner kronor per år med alternativ 1 och till 129 miljoner kronor per år med alternativ 2. Samma källor till osäkerhet i beräkningen förekommer både alternativ 1 och 2.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att förslaget i promemorian bör omarbetas så att förmånen kan utnyttjas av fler grupper av anställda och på ett sätt som är mer funktionellt och enklare för arbetsgivarna.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en ledande cykelstad. Bättre förutsättningar för cykelpendling är en fråga som under de senaste åren lyfts fram och som går i linje med exempelvis mål om transporteffektivitet och Miljöprogram 2020-2023 i Stockholms stad.

Flera arbetsgivare, däribland flera kommuner, erbjuder redan i dag förmånscyklar till sina anställda. Jag är mycket glad över att Stockholms stad i budgeten för 2021 har fattat beslut om att införa möjligheten till förmånscykel för stadens anställda. Jag tycker att ansatsen i detta förslag är positivt och sänkt skatt är ett effektivt medel för att öka eller skapa mer av något. Båda dessa förslag kommer dessutom att göra stadens egna förmånscyklar än mer förmånliga för stadens anställda. En cykel, inte minst en elcykel, är en stor investering för de allra flesta. Därför är förmånscyklar något som gynnar alla anställda oavsett inkomst.

Jag föreslår att borgarradsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 16 juni 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Promemorian Skattelättnad för cykelförmån

Borgarradsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi välkomnar förslag för ökat cyklande och instämmer i promemorians ansats att underlätta cykelpendling. Vi anser dock att detta måste göras på ett fördelningspolitiskt klokt sätt som inte gynnar eller missgynnar baserat på inkomst. Så många arbetstagare som möjligt måste ges möjlighet att ta del av förmånen. I övrigt instämmer vi i vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Torun Boucher och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Finansborgarrådets förslag till yttrande avslås
2. Stadens yttrande över remissen besvaras istället med stadsledningskontorets yttrande

Vi delar såväl uppfattningen att cykelåknigen behöver främjas som att det behövs fler personalpolitiska förmåner för medarbetarna. Dock är det remitterade förslaget otänkbart för oss att stödja, då det enligt stadsledningskontorets yttrande mest kommer att gynna dem som har en månadslön över 45 800 kr. Med förslagets nuvarande utformning kommer den huvudsakliga delen av de cirka 45 000 anställda inom Stockholms stad inte gynnas av förslaget och dessutom riskera att få en lägre pension om förmånen ändå utnyttjades. Med stadsledningskontorets ord finns det en risk för att förslaget uppfattas som ojämnt.

Vi utgår därför från att förslaget omarbetas så att förmånen kan utnyttjas av fler grupper av anställda och som också gör att arbetsgivaren slipper den ökade administration som följer av det remitterade förslaget. Stadsledningskontorets förslag om fortsatt utredning av om ett stöd för cykelpendling kan inordnas inom ramen för regelsystemet för personalvårdsförmåner eller i systemet för reseavdrag är exempel på vägar att gå för att omarbeta förslaget.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation.

Remissammanställning

Ärendet

I promemorian föreslås att förmån av att använda cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk till viss del undantas från beskattning. Syftet med förslaget är att underlätta för cykelpendling. Skattelättnaden föreslås gälla vanliga tramcyklar och elcyklar som arbetsgivare tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmånserbjudandet väsentligen riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Det lämnas två alternativa förslag på hur nivån på skattelättnaden ska bestämmas. Det ena alternativet innebär att förmån av cykel inte ska tas upp till beskattning till den del värdet av förmånen uppgår till högst 1 200 kronor per beskattningsår. Det andra alternativet innebär att till den del värdet av en cykelförmån som tillhandahålls av arbetsgivaren ska tas upp med 40 procent av den del av förmånens värde som uppgår till högst 5 000 kronor per beskattningsår och med 100 procent däröver.

Den offentligfinansiella effekten av att begränsa beskattningen av cykelförmån beror i hög grad på de villkor som arbetsgivare kommer att erbjuda förmånen till sina anställda. Storleken på de skatteintäkter som uteblir till följd av skattelättnaden beror också på hur många som kommer att skaffa sig förmånscykel. Baserat på andelen arbetsresor som idag sker med cykel, antas i promemorian att 500 000 personer, dvs. ungefär 10 procent av de sysselsatta, på sikt kommer att inneha cykelförmån om förslaget utformas enligt alternativ 1. Motsvarande siffra beräknas bli 250 000 personer om skattelättnaden utformas enligt alternativ 2. På sikt bedöms förslaget minska skatteintäkterna med omkring 300 miljoner kronor per år, både med alternativ 1 och 2. En stor del av minskningen av skatten på förvärvsinkomster utgörs av minskade kommunala skatteintäkter. Den varaktiga minskningen av de kommunala skatteintäkterna beräknas uppgå till 147 miljoner kronor per år med alternativ 1 och till 129 miljoner kronor per år med alternativ 2. Samma källor till osäkerhet i beräkningen förekommer både alternativ 1 och 2.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads Miljöprogram 2020–2023 är strukturerat utifrån de högst prioriterade målen för Stockholms miljö på lång sikt. Målet om ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 omfattar bland annat ett etappmål för programperioden om minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO₂e per invånare. En av åtgärderna för att nå detta etappmål är att genom stadsplanering bidra till transporteffektivitet och ett ökat kollektivt resande samt ökat resande med cykel.

Stadsledningskontoret är positivt till åtgärder som bidrar till ett ökat resande med cykel och som medför förbättrad miljö och hälsa.

Stadsledningskontoret anser att promemorians förslag riskerar att medföra betydande och ökad administration. Redan i dag används stora administrativa resurser för att göra korrekta löne- och skatteavdrag samt de överföringar som måste göras och rättas när det gäller månadsvisa skatteuppgifter. Att förslaget inte innebär någon skyldighet för arbetsgivare att erbjuda cykelförmån till sina anställda, eller att många arbetsgivare kommer att vända sig till leasingföretag som tar på sig merparten av administrationen, innebär dock inte att arbetsgivarna kommer att undgå ökade administration. I promemorian finns inget förslag om att cykelförmånen ska värderas enligt schablon, utan förmånsvärde ska beräknas utifrån marknadsvärdet, vilket bidrar till ytterligare administration. Att det skattepliktiga förmånsvärdet minskas enligt de båda förslagen ändrar inte på detta. Promemorian beaktar inte heller de komplexa frågor som rör sak- och personförsäkring som kan uppkomma som en följd av förslaget, vilka kan medföra ökade administration. För en arbetsgivare som Stockholms stad innebär förslaget dessutom att upphandling måste ske och att upphandlade avtal ska förvaltas. Stadsledningskontoret noterar också att förslaget enligt promemorian skulle innebära att de kommunala skatteintäkterna minskar med hundratals miljoner kronor per år.

Stadsledningskontoret delar promemorians uppfattning att så som förslaget är utformat så kommer cykelförmånen mest gynna dem som har en månadslön över 45 800 kr. Om den anställdes bruttolön understiger denna högsta sjukpenninggrundande respektive pensionsgrundande inkomst kan ett bruttolöneavdrag dessutom innebära en försämring för den anställda på längre sikt, det vill säga med lägre sjukpenning, föräldrapenning respektive pension som följd. I förslagets nuvarande utformning skulle därför den huvudsakliga delen av de cirka 45 000 anställda inom Stockholms stads inte gynnas av förslaget och dessutom riskera att få en lägre pension om förmånen ändå utnyttjades. Mot bakgrund av detta anser stadsledningskontoret att det finns en risk för förslaget kan uppfattas som ojämnt.

Sammantaget anser stadsledningskontoret att förslaget i promemorian bör omarbetas så förmånen kan utnyttjas av fler grupper av anställda och på ett sätt som är mer funktionellt och enklare för arbetsgivarna. I det fortsatta utredningsarbetet bör alternativa lösningar utredas och överväganden göras om hur ett stöd för cykelpendling kan inordnas i den nuvarande skattelagstiftningens systematik, exempelvis inom ramen för regelsystemet för personalvårdsförmåner eller i systemet för reseavdrag.